स्थानीय राजपत्र

गोलन्जोर गाउँपालिका, ग्वालटार, सिन्धुलीद्वारा प्रकाशित		
खण्ड ५	संख्या ४	मितिः २०७८/०८/२३

भाग - २

गोलन्जोर गाउँपालिका

सूचना

सम्वत् २०७८ सालको कार्यविधि संख्या ४

गोलन्जोर गाउँपालिकाको नगर विकास समिति संचालन तथा व्यवस्थापन कार्यविध, २०७८

प्रस्तावनाः बढदो जनसंख्या तथा शहरीकरणको परिप्रेक्ष्यमा भइरहेको बस्ति विकास तथा नयाँ शहरउन्मुख गाउँ नगर स्थापना तथा संचालन र नयाँ शहर तथा बस्तिहरुलाई व्यवस्थित रुपमा स्थापना र संचालन देखि संरचना निर्माणको लागि आवश्यक सेवा र सुविधाहरु पुन्याउन तथा सर्वसाधारण जनताको नयाँ पुर्वाधार र संरचनाहरुलाई व्यवस्था गर्न वान्छनीय भएकाले यो कार्यविधि जारी गरिएको छ।

१. **संक्षित्त नाम र प्रारम्भ**

१.१ यस कार्यविधिको नामः गोलन्जोर गाउँपालिकाको नगर विकास समिति संचालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि २०७८ रहेको छ।

१.२ यो कार्यविध स्वीकृत भै राजपत्रमा प्रकाशन भएको मिति देखि लागु हुने छ।

२. **परिभाषाः**

२.१ परिभाषाः विषय प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा कार्यविधि भन्नालेः

२.१.१ कार्यविधि भन्नालेः गोलन्जोर गाउँपालिकाको नगर विकास समिति संचालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधि २०७८ सम्झनु पर्छ।

२.१.२ ''नगर योजना'' नगर विकास ऐन २०४५ दफा ३ बमोजिम तयार भएका योजनालाई सम्झनु पर्दछ सो शव्दले गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रको जनसंख्या शहरीकरणलाई मध्येनजर गरि तयार पारेको योजना तथा कार्यक्रमलाई सम्झनु पर्छ।

२.१.३ ''समिति'' नगर विकास समिति ऐन २०४५ को दफा ४ बमोजिमको नगर विकास समिति सम्झनु पर्छ।

२.१.४ "स्थानीय तह" भन्नाले प्रचलित कानुनबमोजिम गठन भएको गाउँपालिका वा नगरपालिका सम्झनु पर्छ र सो शव्दले महानगरपालिका र उपमहानगरपालिका समेतलाई जनाउछँ।

२.१.५ "स्थानीय योजना'' भन्नाले स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्रभित्रको भौतिक विकासको लागि तत्सम्बन्धी कार्यक्रम निर्धारण गरी तयार गरेको योजना सम्झनु पर्छ।

२.१.६ "संस्था'' भन्नाले बसोबास वस्ती विकास बजार विकास जस्ता भौतिक विकास सम्ब्धी कार्यक्रम संन्चालन गर्ने उद्धेश्यले प्रचलित कानुन बमोजिम स्थापना भएको संस्था सम्झनु पर्छ।

२.१.७ "मन्त्रालय'' भन्नाले नेपाल सरकारको सहरी विकास मन्त्रालय सम्झनु पर्छ।

२.१.८ "जग्गा" भन्नाले जुनसुकै जग्गा र त्यसमा स्थायी रुपले रहेको घर, बनोट, ताल, पोखरी, रुख आदि र सो घर, बनोट, ताल, पोखरी, रुख आदिसँग स्थायी रुपले जोडिएको कुराहरुलाई समेत जनाउँछ।

३. नगर योजना तर्जुमा र स्वीकृतिः

३.१ देहायको कुनै वा सवै उद्धेश्य पुरा गर्न समितिले नगर योजना तर्जुमा गर्न सक्नेछ।

३.१.१ गोलन्जोर गाउँपालिकाको कुनै भागमा एकिकृत रुपमा नगरेको भौतिक विकास गर्ने।

३.१.२ भईरहेको नगरेको पुनः निर्माण विस्तार र विकास गर्ने तथा नँया नगरको निर्माण गर्ने।

३.१.३ नगरविकासको लागि भु- उपयोग क्षेत्र निर्धारण गर्ने त्यस्तो क्षेत्रमा गर्न पाइने भौतिक विकासको मापदण्ड तोक्ने तथा त्यस्तो क्षेत्रको जनघन्त्वको आधारमा सडक, यातायात, बिजुली ,ढल, निकास, सरसफाई, खुल्ला क्षेत्र लगायतका सेवा तथा सुविधा उपलव्ध गराउने।

३.१.४ उपयुक्त कार्यसँग सम्बन्ध अन्य कार्यहरु गर्ने

३(क)स्थानीय योजनाको तर्जुमा र स्वीकृति

३.(क)१ नगर योजना स्वीकृत भई नसकेको क्षेत्रहरुमा स्थानीय तहले सम्वन्धित जग्गा धनी वा मोहिहरुलाई समावेशगरी स्थानीय योजना तर्जुमा गर्न सक्नेछ।

३.(क) २ उपदफा ३ (क) १बमोजिम स्थानीय योजनाको तर्जुमा गरिसकेपछि स्थानीय तहले समिति गठन भएको ठाँउमा

समितिको समित गठन नभएको ठाँउमा नगर विकास जिल्ला समन्वय समितिको र सो समिति पनि गठन नभएको ठाँउमा नगर विकास केन्द्रिय समन्वय समितिबाट यस्तो योजना स्वीकृत गराउनु पर्नेछ।

३.(क) ३ उपदफा ३(क)२ बमोजिम स्थानीय योजना स्वीकृत भइसकैपछी स्थानिय तहले त्यस्तो योजनाको विस्तृत विवरण समेतको सुचना सर्वसाधारणको जानकारीको लागि नगर विकास समितिलेबाट प्रकाशित हुने कुनै सूचना तथा जानकारी स्थानिय वा राष्ट्रिय पत्रिकामा प्रकाशित गर्नु पर्नेछ।

३.(ख)स्थानीय योजनाको संचालनः स्थानीय तहले स्थानीय योजनाको संन्चालन गर्दा अपनाउनु पर्ने कार्यविधि तथा अन्य व्यवस्था दफा ३ क को उपदफा ३ (क) २ बमोजिम योजना स्वीकृत गर्ने समितिको तोकिदिए बमोजिम हुनेछ।

४ नगर विकास समितिको गठन

४.१ नेपाल सरकारले नगर योजना कार्यान्वयन गर्न आवश्यकता अनुसार प्रत्येक स्थानीय तहमा नगर बिकास समिति गठन गर्न सक्नेछ।

४.२ समितिमा देहायका सदस्यहरु रहनेछनः

४.२.१ सम्बन्धित स्थानीय तहको प्रमुख वा अध्यक्ष -अध्यक्ष

४.२.२ सम्बन्धित जिल्लाको जिल्ला समन्वय समितिको प्रमुखले तोकेको सो समितिको सदस्य -सदस्य

४.२.३ प्रमुख जिल्ला अधिकारी वा निजले तोकेको जिल्ला प्रशासन कार्यालयको अधिकृत -सदस्य

४.२.४ वन भुमि तथा नापी सम्बन्धी स्थानीय तह वा जिल्लास्थित कार्यालयका प्रतिनिधिहरु -सदस्य

४.२.५ नगर कार्यपालिका वा गाउँ कार्यपालिका सदस्यहरु मध्येबाट

सम्बन्धित नगर कार्यपालिका वा गाउँ कार्यपालिकाले तोकेको तीन जना सदस्य -सदस्य

४.२.६ स्थानीय क्षेत्रको विकासमा महत्वपुर्ण योगदान गरी आएका सोहि क्षेत्रका समाजसेवीहरु मध्येबाट सम्वन्धी स्थानीय तहको कार्यपालिकाले मनोनित गरेका एकजना महिला सहित दुई जना -सदस्य

४.२.७ सम्बन्धीत स्थानीय तहको प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत -सदस्य सचिव

४.३ समितिले आवश्यक देखेमा सम्वन्धित स्थानीय तहको विकासमा महत्वपूर्ण योगदान गर्ने व्यक्ती वा कुनै विशेषज्ञ वा सल्लाहकारलाई समितिको वैठकमा पर्यवेक्षकको रुपमा भाग लिन आमन्त्रण सक्नेछ।

५. समिति सङ्गठित संस्था हुनेः

५.१ उपदफा ४.१ बमोजिम गठित समिति अविच्छिन उतराधिकारवाला एक स्वशासित र सङ्गठित संस्था हुनेछ।

५.२ समितिको आफ्नो एउटा छुट्टै छाप हुनेछ।

५.३ समितिले व्यक्ति सरह चल अचल सम्पति प्राप्त गर्न उपभोग गर्न बेचविखान गर्न वा अन्य किसिमले बन्दोवस्त गर्न सक्नेछ।

५.४ समितिले व्यक्ति सरह आफ्नो नामबाट नालिस उजुर गर्न र सो उपर पनि सोहि नामबाट नालिस उजुर लाग्न सक्नेछ।

६. समितिको वैठक सम्बन्धी कार्यविधीः

६.१ समितिको बैठक कम्तिमा २ महिनामा एक पटक बस्ने छ।

६.२ समितिको कुल सदस्य संख्याको पचास प्रतिशत सदस्य उपस्थित भएमा समितिको बैठकको लागि गणपुरक संख्या पुगेको मानिनेछ।

६.३ समितिको बैठकमा बहुमतको राय मान्य हुनेछ र मत बरावर भएमा बैठकको अध्यक्षता गर्ने व्यक्तिले निर्णायात्मक मत दिन सक्नेछ।

६.४ समितिको बैठकको अध्यक्षता समितिको अध्यक्षले गर्नेछ ।समितिको अध्यक्ष नतोकिएको अवस्थामा वा निजको अनुपस्थितिमा समितिको सदस्यहरुले आफु मध्येवाट छानेको सदस्यले बैठकको अध्यक्षता गर्नेछ

६.५ समितिको बैठक अध्यक्षले तोकेको मिति समय र स्थानमा सदस्य सचिवले बोलाउनेछ ।

६.६ समितिले गरेको बैठक निर्णिय सदस्य सचिवले अध्यक्षता गर्ने व्यक्तिबाट प्रमाणित गराई अध्यावधिक गरी राख्नु पर्नेछ ।

६.७ समितिको बैठक संम्बन्धी अन्य कार्यविधि समिति आफैले निर्धारण गर्नेछ ।

७. नगरविकास क्षेत्रको बस्ति विकास वा पुर्वाधार निर्माण संचालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धि व्यवस्थाः

७.१ भिमेश्वर खुर्कोट नगर विकास क्षेत्रभित्रका विकास निर्माण कार्यहरु हुदा नँया शहर आयोजना कार्यालयले नगर विकास समिति मार्फत गोलन्जोर गाउँपालिकालाई भावि योजना तथा नयाँशहरको बस्ति विकास भौतिक पुर्वाधार निर्माण र अन्य योजना तथा कार्यक्रमको गाउँपालिकामा जानकारी हुनुपर्नेछ ।

७.१.२ नगरविकास समितिले नगर क्षेत्र भित्र भएका विकास निर्माण कार्यहरुको सहजिकरण समन्वय र उक्त कार्यको अद्यावधिक गर्नुपर्नेछ ।

७.१.३ नँया शहर आयोजनाले नगर क्षेत्रभित्र गरेका विकास निर्माणका कार्यहरु सडक मन्दिर सार्वजनिक स्थल पार्क सोलार जडान शौचालय निर्माण कार्य गर्दा उक्त कार्यको लागत स्टमेट नगर विकास समितिलाई उपलव्ध गराउनुपर्नेछ र सोको आधारमा निरिक्षण अनुगमन गनुपर्नेछ ।

७.१.४ हरेक वर्षको प्राप्त वजेट सिलिङ्ग भित्र गरिने गतिविधहरु नँयाशहर आयोजनाले उपलव्ध गराउनुपर्ने र सोको आधारमा रेखदेखर निरिक्षण गुणस्तर समन्वयको तथा सहजिकरण गाउँपालिका मार्फत हुनेछ।

७.१.५ नँया शहर आयोजनाले सम्पन्न गरर्को कामको विवरण सहित नगर विकास समितिलाई बुझाउनु पर्नेछ र उक्त सम्पन्न पछिको रेखदेख नगर विकास समितिले गर्नु पर्नेछ।

७.१.६ नगर विकास क्षेत्रभित्र वस्ति विकास कार्य यथाशिघ्र सम्पन्न गर्न सवै निकाय सँग सहकार्य गरि जग्गा धनि मोहिका समस्या समाधान गर्न पहलको जिम्मेवारी नगर विकास समितिको हुनेछ।

७.१.७ प्लाट्रिङ्ग क्षेत्रभित्र जग्गा धनि मोहिहरुको जग्गा रोक्का रहेकाले किनवेच अंशवण्ड पास लगायतका कार्यहरुमा अवरोध भई जग्गा धनी मोहिहरुको मार्कालाई यथासक्य जग्गाफिर्ता निति अवलम्वन गरी जग्गा फिर्ता गर्न सहजिकारण र समन्वय गरी अधि बड्नु पर्नेछ।

७.१.८ गोलन्जोर गाउँपालिकाले नगर विकास समिति भित्र कार्यहरु गर्नका लागी आवश्यक कर्मचारीको व्यवस्थापन नगर विकास समितिले गर्नर सक्नेछ।

८. नगरविकास समितिको कोष व्यवस्थापनः

८.१ नगर विकास समितिको कोष सम्बन्धि व्यवस्थाः

(क) नेपाल सरकार

(ख) गाउँपालिका

(ग) अन्तराष्ट्रिय गैर सरकारी संस्था वा स्थानिय गैर सरकारी संस्था

(घ) विकास साँझेदार संस्था अन्य निकाय

८.२ नगर विकास समिति वा बस्ति विकास वा जग्गा विकास वा मानविय श्रोत व्यवस्थापन पुर्वाधार र अन्य योजना तथा कार्यक्रमको लागि एकमुष्ठ अनुदान वा लगानी गर्न सक्ने छ। यसरी गाउँपालिकाबाट दिएको अनुदान खर्च नगर विकास समितिको निर्णय अनुसार हुनेछ।

९. **विविध व्यवस्थापनः**

९.१. नगर विकास समितिको अन्य व्यवस्थापन नगर विकास ऐन २०४५ र अन्य प्रचलित कानुन बमोजिम हुनेछ। यस गाउँपालिकामा नगर विकास समिति संचालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धमा बाधा अडकाउ फुकाउ सम्बन्धि अधिकार ऐन को दफा ४ बमोजिम गठित समितिको हुनेछ।

प्रमाणीकरण मितिः २०७८।०८।२३

आज्ञाले,
प्रेम बहादुर श्रेष्ठ
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत